

SPECIAL ATTENTION: Translation Pool
Mr. Griffith
Mr. Sorensen
FEP

PRIORITY
SN
March 3
VI-107-c

HUNGARY

EXILE
Balloon Action /1200/
/1207f/

OPERATION FOCUS

SOURCE ROME: A 51-year-old Hungarian Jewish emigrant who was interviewed by an RFE reporter while in transit for Israel.

DATE OF OBSERVATION: December 1954 to February 10 1955.

ENGLISH SYNOPSIS: Source was once shown a Focus leaflet while in the company of close friends. This reports speaks of the discussion and remarks which were passed on that occasion. It also gives her observations concerning the outside of the leaflets as well as the text, and gives a list of matters which would be interesting to the oppressed Hungarian people.

EVALUATION COMMENT: None.

X X X

Magyarországon éltem, a fővárosban határátlépésem előtt 1935-től kezdve megszakítás nélkül. De bécsi születésű vagyok, és férjhezmenetelem napjáig, 31 éven át BÉCSben éltem. Izraelita vallású osztrák eredetű vagyok, de később magyar állampolgár lettem. Férjem textilkereskedő volt. 1947-ben meghalt. A zsidók meghurcolását és az orosz megszállást egy pápai védettség alatt álló épületben éltem át a Horánszky utcában. A keresztényekre ezért hálával gondolok. Rokonságom Magyarországon nincs. De ismerőseim elég sokan voltak. Négy középiskolát végeztem BÉCSben és azon kívül néhány szakkurzust gyorsírásra, gépirásra és varrótanfolyamot. IZRAELbe azért ohajtottam kijutni, mert férjem halála után egyre terhesebben találtam az egyedüli életet. IZRAELben él fitestvérem, és unokatestvéreim közül többen is. A német az anyanyelvem a magyart elég jól elsajátítottam a husz éves BUDAPESTI tartózkodás alatt, lengyelül tudok egy keveset férjem lengyel rokonsága révén. Amikor otthon voltam a házi teendőkön kívül varrással, kötéssel, himzéssel foglalkoztam rendszerint. Gyakran jártam el egy klinikai sebészorvos barátunk családjához, akinek időről időre egy szűk és meghitt társaság szokott összejönni. December elején egy főmérnök mutatott egyszer egy röpcédulát, amelyet egy vasuti kalauztól kapott.

/more/

A RÖPCÉDULÁKLEAFLETS

A röpcédulák létezéséről és a tényről, hogy luftballonokon érkeznek Magyarországra, akkor én már tudtam a BUDAPESTI rádió tiltakozásán keresztül. De ez volt az egyetlen alkalom, hogy röpcédula a keembe került, a társaság tagjai mind végignézték, néhányan azt is olvasták. En csak a képekre emlékszem. RAKOSI-ról volt egy gunyos kép benne. EISENHOWER-ról és CHURCHILL-ról, és a földművelésben használatos gépekről. Én a szöveget nem olvastam el. Emlékszem arra a beszélgetésre. A főmérnök azt mondotta, hogy már nagyon sok helyen találtak az országban ilyen röplapokat. Pontos számot azonban senki nem tud mondani, hogy mennyit. Az újságok irták meg annakidején, hogy a rendőrség felszedette az összes példányt, de én ezt is csak hallomásból tudom, mert újságot nem szeretek olvasni, magar nyelven pedig különösen nem szeretek semmit sem olvasni. Ugy mondták a társaságban, hogy az embereket érdekli mindaz, ami a kíváncsiságukat kielégíti, de szeretnék olyat olvasni, ami a kormányt támadja, hisz a hivatalos sajtó csak dicséri a kormányt az önkritika pedig mindig mesterkéltségek és megrendezett fogások. A röplapok célja nem lehet más mint az antipátia fokozása a kommunistarendszerrel szemben. Azok, akik olvasták a röpirat cikkei, egyáltalán nem tartják agresszívnek a hangjukat. A színes röplap használata igen előnyös lenne. Hisz az egyszerű nyomtatásos lapot bárki magyar újságfioszlánynak gondolhatja, és fel sem venné. A téli hónapban a fehér lap fel sem tűnik. A többszínű azonban felhívja a figyelmet. A színek között piros és sárga az, amelyik legjobban felhívja a figyelmet. Az nembaj, hogy plakátszerű. Minden röpcédula a lényegénél fogva kis plakát. És legyen sok kép rajta, és kevesebb szöveg. A képek mutassák be a szabad országok lakóinak életét. A képek legyenek olyanok hogy első pillanatra a szemlélők levonhassák az összes következtetést. A magyar népnek kell megfogalmaznia, hogy az odakinti külföld, mint a saját országukbanlevő mostani. Így elvész az éles propaganda-színezet is, amely még abban az esetben is, ha ellenpropagandáról van szó, mindig egy kissé visszatetsző. Az emberek nem szeretik, ha nagyon vezetik őket. Pláne ha az orruknál fogva vezetik. Szólanak mindig a friss hírekről, de ezek a hírek legyenek nagyvonalúak. Nem kis jelentőségűek. Mindig valami általános érvényű határozat. Valami fordulat, aminek kihatása lesz a jövő terveinek alakulására. Hogy mi érdekli otthon az embereket? Lényegében csak egyetlen egy dolog. Mikor lesznek ismét szabad ország lakói. Az ígéreteknek nem szabad üreseknek lenni, mert pár hónapon belül hitelüket veszítik a be nem teljesedett ígéretekkel. Arra számíthatnak hogy otthon általános nagy fogékonyságot találnak minden nyugatról érkező üzenet és mondanivaló számára. De egyet ne tévesszenek el szem elől. A röpcédulák nem adnak lényegében újat. Csak megfogalmazzák egységes nyelven azt, ami az elnyomott emberek lelkében sokkal inkább él, mint bárkiben idekint. A személyes élmények erősebbek, mint az eseményeknek pusztá távoli megismerése. Otthon az ország egységesen várja a gyökeres változást és fordulatot. Annak ellenére, hogy a másfél évnyi utolsó időszak az előtt alig

/more/

3.

remélt enyhülést és visszakoazást hozott a kereskedelemben, kisiparban, azért mégsem csak az enyhülés az, amit várnak. A röpiratok, meg a legtökéletesebb formában és a legnagyobb gyakoriságban is csak egy harmadrangu eszköz lehet. En nem a háborura akarok uszítani. Ez tőle a legtávolabb áll az elmúlt szörnyű élmények után. De a külpolitikai eseményeket kell ugy irányítani, hogy a megszállók kénytelenek legyenek visszahátrálni, mert semmiféle ellenállási és föld latti mozgalom nem lehet olyan erős, hog az oriási nagy behemot szovjet tömb erejét belülről érdemlegesen kikezdhetne. En a politikai konkrét kérdéseivel soha nem foglalkoztam. Ilyen témákról azonban, amely a népi események felett, általános célként, kell, hogy álljon, gyakran elbeszélgettünk azon a fentebb említett baráti összejöveteleinken, ahol a jelenlevők mind másfél évtizedre viaszamenő jó barátok és megbízható ismerősök voltak. A röpiratok tehát ennek a célja érdekében nagyon hasznos szolgálatot tehetnek, de nem szabad elfelejteni, hogy csak harmadvonalbeli eszközök, és Magyarország felszabadítására egy magukban elégtelenek.

End.